

?ENER?LADVOK?TES ELEANORAS ŠARPSTONES [ELEANOR SHARPSTON] SECIN?JUMI,
sniegti 2013. gada 7. mart? (1)

Lieta C-219/12

Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfahr

pret

Unabhängiger Finanzsenat Außenstelle Linz

(*Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

PVN – “Saimniecisk?s darb?bas” defin?cija – Fotoelementu sist?ma, kas izvietota uz priv?tas m?jsaimniec?bas jumta – Elektroener?ija, kuru p?rdod pakalpojumu sniedz?jam, kas pieg?d? elektroener?iju konkr?tajai m?jsaimniec?bai

1. M?jsaimniec?bas ?pašnieks ir uzst?d?jis fotoelementu (saules ener?ijas panelis) sist?mu, kas ražo elektroener?iju, bet kurai nav uzglab?šanas iesp?ju. T?s ikgad?jais ražošanas apjoms ir maz?ks nek? m?jsaimniec?bas elektroener?ijas pat?ri?š. M?jsaimniec?bas ?pašnieks ar elektroener?ijas pakalpojumu sniedz?ju ir nosl?dzis l?gumu, saska?? ar kuru vi?š p?rdod šim pakalpojumu sniedz?jam elektroener?iju, kurš ar? pieg?d? elektroener?iju attiec?gajai m?jsaimniec?bai. T? k? vi?š uzskata, ka vi?a veikt? elektroener?ijas p?rdošana ir saimnieciska darb?ba, m?jsaimniec?bas ?pašnieks v?las atg?t samaks?to pievienot?s v?rt?bas nodokli (turpm?k tekst? – “PVN”), ko vi?š samaks?jis par sist?mu un iek?rtu. *Verwaltungsgerichtshof* (Augst?k? administrat?v? tiesa) v?las uzzin?t, vai š?da pieeja ir pareiza.

Sest? PVN direkt?va

2. Apl?kojamie saules ener?ijas pane?i ir uzst?d?ti 2005. gad?, kad atbilstošais Eiropas Savien?bas (ES) ties?bu akts bija Sest? PVN direkt?va (2). Š?di noteikumi ir ?paši noz?m?gi (3).

3. Atbilstoši 2. pantam PVN ir j?maks? par pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s valsts teritorij? veicis nodok?u maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas.

4. 4. panta 1. punkt? ir noteikts, ka “nodok?a maks?t?js” noz?m? “visas personas, kas patst?v?gi jebkur? viet? veic jebkuru 2. punkt? nor?d?tu saimniecisku darb?bu neatkar?gi no š?s darb?bas m?r?a un rezult?ta”. Saska?? ar 4. panta 2. punktu saimniecisk?s darb?bas aptver “visas ražot?ju, tirgot?ju un pakalpojumu sniedz?ju darb?bas, tostarp kalnr?pniec?bu, lauksaimniecisku darb?bu un br?vo profesiju darb?bas. Ilglaic?ga materi?la vai nemateri?la ?pašuma izmantošana nol?k? g?t no t? ien?kumus ar? uzskat?ma par saimniecisku darb?bu”.

5. Saska?? ar 5. panta 1. punktu pre?u pieg?de noz?m? “ties?bu nodošanu r?koties ar materi?lu ?pašumu k? ?pašiekam”, bet 5. panta 2. punkt? ir noteikts, ka elektroener?ija ir materi?ls ?pašums. 5. panta 6. punkt? ir noteikts, ka, “ja nodok?a maks?t?js sav?m vai t?

person?la priv?taj?m vajadz?b?m lieto preces, kas veido t? uz??m?jdarb?b? ieguld?to l?dzek?u da?u, vai ar? š?s preces nodod bez maksas, vai, plaš?k? noz?m?, ja t?s izmanto citiem m?r?iem nek? savas uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m, tad t?d? gad?jum?, ja pievienot?s v?rt?bas nodoklis attiec?gaj?m prec?m vai to sast?vda??m bijis piln?gi vai da??ji atskait?ms, š?du lietojumu uzl?ko par pieg?d?m par atl?dz?bu. [..]"

6. 11. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkt? ir paredz?ts visp?r?js noteikums, ka summa, kurai uzliek nodokli, ir "visa summa, kas veido atl?dz?bu, kuru preces pieg?d?t?js vai pakalpojuma sniedz?js ir sa??mis vai kura tam j?sa?em no personas, kas ir sa??musi preci vai pakalpojumu, vai no treš?s personas par š?d?m pieg?d?m, ieskaitot subs?dijas, kas tieši saist?tas ar š?du pieg?žu cen?m". Tom?r saist?b? ar pieg?d?m, kas nor?d?tas 5. panta 6. punkt?, 11. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? ir noteikts, ka, summa, kurai uzliek nodokli, ir "šo vai l?dz?gu pre?u pirkuma cena vai, ja pirkuma cenas nav, pašizmaka, nosakot to pieg?des br?d?".

7. 17. pant? (4) ("Atskait?šanas ties?bu izcelsme un darb?bas joma") it ?paši ir noteikts:

"1. Atskait?šanas ties?bas rodas br?d?, kad atskait?mais nodoklis k??st iekas?jams.

2. Ja preces un pakalpojumus nodok?u maks?t?js izmanto dar?jumiem, kuriem uzliek nodok?us, vi?am ir ties?bas atskait?t no nodok?a, kurš vi?am j?maks?:

a) pievienot?s v?rt?bas nodokli, kas maks?jams vai samaks?ts par prec?m vai pakalpojumiem, kurus vi?am jau pieg?d?jis vai sniedzis vai v?l pieg?d?s vai sniegs cits nodok?a maks?t?js;

[..]."

8. 20. pant? ir paredz?ta samaks?ta nodok?a atskait?jumu apm?ra atbilstoša kori??šana:

"1. S?kotn?jo atskait?jumu kori?? saska?? ar proced?ru, k?du nosaka dal?bvalstis, jo ?paši:

[..]

b) ja p?c atmaks?šanas main?s faktori, kas izmantoti, lai noteiktu atskait?mo summu [..]

2. Ražošanas l?dzek?iem kori??šana ilgst piecus gadus, ieskaitot gadu, kur? tie ir ieg?d?ti vai ražoti. Kori??šanu katru gadu veic tikai par vienu piektda?u no tiem uzlikt? nodok?a. Kori??šanu veic, balstoties uz sv?rst?b?m atskait?šanas ties?b?s n?kamajos gados attiec?b? pret atskait?šanas ties?b?m taj? gad?, kur? tie ir ieg?d?ti vai ražoti.

[..]"

9. Visbeidzot, ar 24. panta noteikumiem dal?bvalst?m tiek ?auts piem?rot vai saglab?t ?pašus rež?mus, tai skait? atbr?vojumus vai diferenc?tus nodok?u atvieglajumus maziem uz??mumiem, ar konkr?tiem nosac?jumiem. Jo ?paši ar 24. panta 2. punkta noteikumiem tiek noteikts, ka no PVN maks?šanas var atbr?vot uz??mumus, kuru gada apgroz?jums ir maz?ks par noteiktu robežv?rt?bu. 24. panta 5. punkt? ir noteikts: "Nodok?a maks?t?jiem, kas atbr?voti no nodok?a, nav ties?bu atskait?t nodokli saska?? ar 17. panta noteikumiem, nedz ar? uzr?d?t nodokli sav?s fakt?r?s [savos r??inos]."

10. Attiec?g? 24. panta 2. punkt? paredz?t? robežv?rt?ba daž?d?s dal?bvalst?s ir ?oti atš?ir?ga atkar?b? no pievienošan?s datuma vai PVN robežv?rt?bu l?me?a, kas tika piem?roti pirms Sest?s direkt?vas st?šan?s sp?k? (5). Dažas dal?bvalstis visp?r nepiem?ro mazo uz??mumu rež?mu, bet citas piem?ro robežv?rt?bu vair?k nek? EUR 70 000. gada apgroz?juma apm?r?. Austrij? š? robežv?rt?ba ir gada apgroz?jums, kas neto nep?rsniedz EUR 30 000 (6), un

tas ir autom?tiski piem?rojams uz??m?jiem, ja vien uz??m?js neizv?las maks?t nodokli (7).

Fakti, process un uzdotais jaut?jums

11. Saska?? ar l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu m?jas ?pašnieks *Fuchs* k-gs, uz kuru attiecas valsts tiesved?ba, 2005. gad? uz savas m?jas jumta uzst?d?ja saules ener?ijas pane?us. Elektroener?iju nav iesp?jams uzglab?t. Visa saražot? elektroener?ija tiek ievad?ta publiskaj? energot?kl?, m?jsaimniec?bai nepieciešamo elektroener?iju atp?rkot par t?du pašu cenu, par k?du t? tiek ievad?ta, proti, EUR 0,181, ieskaitot 20 % PVN abos gad?jumos. *Fuchs* k-gs ieg?d?j?s un uzst?d?ja attiec?go sist?mu par EUR 38 367,76, ieskaitot 20 % PVN, proti, EUR 6394,63. Par iek?rtu vi?š sa??ma vienreiz?ju pabalstu EUR 19 020 apm?r?.

12. L?gum? sniegt prejudici?lu nol?mumu ir teikts ar?, ka no 2005. gada l?dz 2008. gadam *Fuchs* k-ga m?jsaimniec?ba pat?r?ja aptuveni 44 600 kWh elektroener?ijas un ka no kop?j? elektroener?ijas daudzuma, kas tika saražots un ievad?ts ar vi?a fotoelementu sist?mu vis? laika posm?, proti, 19 801 kWh, 11 156 kWh vi?š pieg?d?ja publiskajam energot?klam un 8645 kWh tieši (8) pat?r?ja pats. Sist?mas darb?bas pirmo piecu m?nešu laik? 2005. gad? tika saražoti 2829 kWh un 1986 kWh tika ievad?ti t?kl?.

13. *Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfahr* (Rorbaas Urfaras br?vpils?tas Finanšu p?rvalde, turpm?k tekst? – “*Finanzamt*”) izdeva *Fuchs* k-gam PVN pazi?ojumu par 2005. gadu, ar to tika liegts veikt jebk?du priekšnodok?a atskait?šanu. *Fuchs* k-gs iesniedza apel?cijas s?dz?bu *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Linz* (Neatkar?g? nodok?u pal?ta, Lincas noda?a; turpm?k tekst? – “*Unabhängiger Finanzsenat*”), kas noteica vi?am nodok?a atlaidi EUR 6309,29 apm?r?. Š?du summu ieguva, atskaitot priekšnodokli EUR 6394,63 apm?r? par sist?mas izmaks?m un maks?jamo nodokli EUR 85,34 apm?r? visai t? saražotajai elektroener?ijai (gan elektroener?ijas t?kl? ievad?tajai, gan m?jsaimniec?bas pat?r?tajai) 2005. gad?.

14. *Finanzamt* ir v?rsusies ar apel?cijas s?dz?bu pret šo l?mumu iesniedz?jties?, kura l?dz sniegt prejudici?lu nol?mumu par š?du jaut?jumu:

“Vai t?das elektroener?ijas t?klam pievienotas fotoelementu iek?rtas ekspluat?cija, neesot iesp?jai neatkar?gi uzkr?t ener?iju, uz priv?t?m vajadz?b?m paredz?tas dz?vojam?s ?kas vai blakus tai, kura tehniski ir projekt?ta t?, lai ar iek?rtu ražot?s elektr?bas daudzums ilgstoši nep?rsniegtu dz?vojam? ?k? priv?t?m vajadz?b?m pat?r?t?s ener?ijas kop?jo daudzumu, ir iek?rtas ekspluat?t?ja “saimniecisk? darb?ba” [Sest?s direkt?vas] 4. panta izpratn??”

15. Rakstveida apsv?rumus ir iesniegušas Austrijas un V?cijas vald?bas un Komisija. Tiesas s?des organiz?šana nav tikusi l?gta, un t? nav ar? notikusi.

Izv?rt?jums

ievada jaut?jumi

16. *Verwaltungsgerichtshof* uzdotais jaut?jums ir tikai par to, vai t?da elektroener?ijas pieg?de kop?jam t?klam, ko veic persona, kas ir *Fuchs* k-ga situ?cij?, ir uzskat?ma par “saimniecisku darb?bu” PVN nol?kos. Es paskaidrošu, k?p?c es dom?ju, ka ir uzskat?ma. Tom?r, lai gan š? atbilde var pal?dz?t izlemt pamatliet? izskat?mo jaut?jumu, ir ar? citas iez?mes, kuras var?tu b?t nepieciešams ?emt v?r? gan *Fuchs* k-ga, gan l?dz?g?s situ?cij?s.

17. Pirmk?rt, es nor?du, ka nav piln?b? skaidrs, k? tieši darbojas *Fuchs* k-ga sist?ma. L?gum? sniegt prejudici?lu nol?mumu ir min?ts, no vienas puses, ka visa saražot? elektroener?ija tiek ievad?ta t?kl? un, no otras puses, ka laik? no 2005. l?dz 2008. gadam da?a tika ievad?ta t?kl? un

atlikumu pat?r?ja tieši m?jsaimniec?ba.

18. Atbildot uz Tiesas l?gumu, *Verwaltungsgerichtshof* ir da??ji preciz?jusi šo jaut?jumu. *Unabhängiger Finanzsenat* ir uzskat?jusi, ka visa saražot? elektroener?ija tika ievad?ta publiskaj? t?kl? un ka 8645 kWh, ko “tieši” pat?r?jusi m?jsaimniec?ba, tika pat?r?ti vienlaikus ar t?da paša apjoma elektroener?ijas ievad?šanu t?kl?. Iesniedz?jtiesa ir pie??musi l?mumus, pamatojoties uz min?to, bet nor?da, ka *Finanzamt* apstr?d *Unabhängiger Finanzsenat* secin?jumu, un apgalvo, ka *Fuchs* k-ga pat?r?t? elektroener?ija ir vispirms t?, kas ieg?ta no saules ener?ijas pane?iem, kurai p?c nepieciešam?bas pievienota elektroener?ija no t?kla un ka vien?gi elektroener?ijas p?rpakums, kas nav nepieciešams m?jsaimniec?bas vajadz?b?m (br?žos, kas pane?i saražo vair?k, nek? pat?r? m?jsaimniec?ba), tiek ievad?ts t?kl?.

19. *Verwaltungsgerichtshof* uzskata, ka atš?ir?ba starp div?m izkl?st?taj?m situ?cij?m nav b?tiska attiec?b? uz izlemjamo jaut?jumu. Es tom?r uzskatu, ka ir lietder?gi izskat?t Sest?s direkt?vas noteikumus daž?d?s iesp?jam?s situ?cij?s.

Saimnieciskas darb?bas past?v?šana

20. Tiesa ir nospriedusi, ka Sest?s direkt?vas 4. panta 2. punkt? ietvertais j?dziens “saimniecisk? darb?ba” ir ?oti plašs un p?c sava raksturojuma objekt?vs t?d? noz?m?, ka darb?ba tiek uzskat?ta par t?du *per se*, un ne?emot v?r? t?s m?r?i vai rezult?tus. T?d?j?di darb?ba visp?r?gi tiek uzskat?ta par saimniecisku, ja t? ir ilgstoša un par t?s veikšanu tiek sa?emta atl?dz?ba, kuru sa?em persona, kas veic šo darb?bu (9).

21. Saska?? ar Sest?s direkt?vas 5. panta 2. punktu, elektroener?ija ir materi?ls ?pašums. *Fuchs* k-gs ražo elektr?bu, izmantojot saules ener?ijas pane?us. Šo elektr?bu vi?š par atl?dz?bu pieg?d? savam t?kla operatoram. T?d?j?di t? faktiski ir ar nodokli apliekama pre?u pieg?de. Ražošana un pieg?de nav nep?rtraukta, bet t? notiek “ilglaic?gi”. T? jau ir notikusi vair?kus gadus. Cik vien ilgi saules ener?ijas pane?i darbosies un *Fuchs* k-gs saglab?s savu vienošanos ar t?kla operatoru, elektr?ba tiks ražota, kad vien dienasgaismas un laika apst?k?i b?s atbilstoši, un t? tiks pieg?d?ta t?klam saska?? ar šo vienošanos.

22. T?pat no l?gum? sniegt prejudici?lu nol?mumu ietvert?s inform?cijas ir skaidrs, ka *Fuchs* k-ga m?r?is vismaz da??ji ir g?t pe??u no elektroener?ijas pieg?des. Pat tad, ja attiec?gais rezult?ts ir tikai vi?a elektroener?ijas r??ina samazin?šana, š? samazin?šana rodas no ien?kumu izl?dzin?šanas, ko vi?š sa?em no t?kla operatora, ar maks?jumiem, kas vi?am j?maks? operatoram, un tieši šos ien?kumus *Fuchs* k-gs cenšas ilglaic?gi sa?emt, veicot savas pieg?des.

23. Manupr?t, šaj? gad?jum? nav noz?mes tam, ka, ?emot v?r? t?s veidu, fotoelementu sist?ma nodrošina da?u no m?jsaimniec?bas vajadz?b?m, bet neveido sistem?tisku p?rpakumu, kas vienm?r tiku p?rdots, neatkar?gi no m?jsaimniec?bas pat?ri?a.

24. Jaut?jums par to, vai darb?ba ir paredz?ta ilglaic?gai ien?kumu g?šanai, ir faktisks jaut?jums, kurš j?izv?rt?, ?emot v?r? visus lietas apst?k?us, kas *inter alia* ietver attiec?g? ?pašuma veida raksturu (10).

25. Šaj? gad?jum? *Fuchs* k-gs izmanto savu fotoelementu sist?mu, lai pieg?d?tu da?u vai visu (atkar?b? no pareiz? faktu izkl?sta) saražoto elektroener?iju t?kla operatoram, un vi?š ir nosl?dzis l?gumu ar attiec?go operatoru, saska?? ar kuru vi?š par šo pieg?di sa?em atl?dz?bu. Objekt?vi v?rt?jot, t? ir saimnieciska darb?ba. Tom?r t? neb?tu saimnieciska darb?ba, ja sist?ma b?tu paredz?ta pieg?d?m tikai konkr?tajai m?jsaimniec?bai, piem?ram, izmantojot baterijas jebk?da pagaidu p?rpakuma uzglab?šanai, lai to var?tu izmantot v?l?k, un, iesp?jams, ietvertu meh?nismu elektr?bas sa?emšanai no t?kla pagaidu tr?kuma gad?jum?, bet neietvertu

meh?nismu elektroener?ijas ievad?šanai t?kl?.

26. Šaj? sakar? es nepiek?tu Austrijas vald?bas apgalvojumam, ka divas attiec?g?s iek?rtas ir tik l?dz?gas, ka PVN nol?kos t?s j?uztver vien?di. K? es esmu nor?d?jusi, konkr?tais nov?rt?jums ir objekt?vs. Past?v objekt?va atš?ir?ba, kas attiecas uz klasifik?ciju par saimniecisku darb?bu starp sist?mu, kas paredz?ta, lai nodrošin?tu tikai m?jsaimniec?bas elektroener?ijas vajadz?bas un sist?mu, kas paredz?ta, lai da?u saražot?s elektroener?ijas vai to visu pret atl?dz?bu ievad?tu elektroener?ijas t?kl?. Es saprotu min?t?s vald?bas izvirz?tos politikas argumentus (ka attiec?b? uz viena veida fotoelementu sist?mu nevajadz?tu piem?rot liel?ku valsts finans?jumu nek? uz citu, piem?rojot apr??in?t? priekšnodok?a samazin?jumu). Tom?r es uzskatu, ka š?du politiku var?tu ?stenot, izmantojot citus l?dzek?us, k?, piem?ram, paredzot iz??mumu no ties?b?m izv?l?ties aplikšanu ar nodok?iem (11) vai piel?gojot ?paši lielo pabalstu, kas tiek pieš?irts par š?du sist?mu uzst?d?šanu (12), nesagrozot saimniecisk?s darb?bas objekt?vo defin?ciju.

27. T?p?c es uzskatu, ka *Fuchs* k-gs veic saimniecisku darb?bu (ražojot elektr?bu un/vai izmantojot saules ener?ijas pane?us, lai no tiem ilglaic?gi g?tu ie??mumus) Sest?s direkt?vas 4. panta 2. punkta izpratn? un t?d?j?di ir nodok?a maks?t?js 4. panta 1. punkta izpratn?.

28. Patiesi, šo pašu secin?jumu var?tu izdar?t, ?emot v?r? pašu Austrijas nodok?u iest?žu konkr?taj?m darb?b?m piem?rotos nodok?us. Iesniedz?jtiesa nor?da, ka PVN tiek piem?rots *Fuchs* k-ga pieg?d?m t?kla operatoram. Tikai t?das pieg?des, ko veic nodok?a maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas, ir apliekamas ar PVN. No min?t? izriet, ka, ja *Fuchs* k-gs veic ar nodok?iem apliekamas pieg?des, vi?am ir j?b?t nodok?a maks?t?jam, kas k? t?ds r?kojas. Nodok?u iest?des viedoklis, k? izkl?st?ts l?gum? sniegt prejudici?lu nol?mumu, un Austrijas vald?bas Tiesai nor?d?tais viedoklis (proti, ka *Fuchs* k-gs r?kojas k? priv?tpersona), nav sader?gi ar PVN piem?rošanu vi?a pieg?d?tajai elektr?bai.

29. Skaidrs ir tas, ka, cikt?i vi?š r?kojas k? nodok?a maks?t?js, *Fuchs* k-gam ir piem?rojami visi ES ties?bu un valsts ties?bu aktu noteikumi attiec?b? uz nodok?u maks?t?ju ties?b?m un pien?kumiem.

Priekšnodok?a atskait?šana

30. Valsts ties?izskat?mais jaut?jums nav tikai par to, vai *Fuchs* k-ga saules ener?ijas pane?u darb?ba ir saimnieciska darb?ba, bet, v?l svar?g?k, par to, vai *Fuchs* k-gam ir ties?bas atskait?t priekšnodokli par šo pane?u ieg?di no maks?jam? PVN par vi?a veiktaj?m elektroener?ijas pieg?d?m t?kla operatoram.

31. Ja vien?gais darb?bas m?r?is b?tu par atl?dz?bu pieg?d?t elektr?bu t?klam, atbilde faktiski b?tu j?. P?rfr?z?jot Sest?s direkt?vas 17. panta 1. punktu un 2. punkta a) apakšpunktu, *Fuchs* k-gs k? nodok?a maks?t?js b?tu ties?gs no t? nodok?a, kas vi?am j?maks? par ar nodokli apliekamajiem dar?jumiem (elektroener?ijas pieg?des), atskait?t priekšnodokli, kas samaks?ts par prec?m un pakalpojumiem, ko vi?am sniedzis cits nodok?a maks?t?js (proti, saules ener?ijas pane?i un to ier?košanas) un kas izmantoti šo dar?jumu veikšanai. Atskait?šanas ties?bas turkl?t rastos, tiki?dz priekšnodoklis b?tu iekas?jams.

32. Tom?r ir j?patur pr?t?, ka persona, kas pieg?d? tikai tik daudz elektr?bas k? *Fuchs* k-ga saules ener?ijas pane?u saražot?, visdr?z?k daudz?s dal?bvalst?s nesasnietu nodok?u piem?rošanas slieksni. T?d?j?di vi?š saska?? ar Sest?s direkt?vas 24. panta 5. punktu nevar?tu iekas?t maks?jamo nodokli vai veikt priekšnodok?a atskait?šanu. *Fuchs* k-ga situ?cij? pieg?des nesasniedz Austrij? paredz?to nodok?u uzlikšanas slieksni. Tom?r, t? k? š?s pieg?des tiek apliktas ar PVN, ir j?uzskata, ka vi?š ir izv?l?ties apliekšanu ar nodok?iem (13), ar izrietoš?m no t? ties?b?m veikt atskait?šanu. Patiesi, ja Austrijas atbild?g?s iest?des ir pie??mušas, ka *Fuchs* k-gs

var?ja izv?l?ties aplikšanu ar nodok?iem, tas pier?da, ka t?s vi?u ir uzskat?jušas par t?du personu, kas veic saimniecisku darb?bu, jo nav iesp?jams izv?l?ties tikt apliktam ar nodok?iem saist?b? ar darb?bu, kurai nav piem?rojams PVN (14).

33. Katr? zi?? darb?bas vien?gais m?r?is iesp?jams nav tikai elektr?bas pieg?de t?klam par atl?dz?bu. Apm?ram 44 % no saražot?s elektr?bas var?tu tikt pat?r?ti *Fuchs* k-ga paša m?jsaimniec?b?, iesp?jams, nemaz nenon?kot t?kl? (15). Ja tas ir t?, tad ar? šis fakts ir j??em v?r?, nosakot, k? j?piem?ro atskait?šanas ties?bas.

34. Attiec?b? uz saimniecisko darb?bu, kas ietver elektr?bas pieg?di, saules ener?ijas pane?i ir j?uzskata par ražošanas l?dzek?iem Sest?s direkt?vas izpratn?. Tiesa ir nospriedusi, ka ražošanas l?dzek?i attiecas uz prec?m, kur?m, “t?s izmantojot saimniecisk?s darb?bas veikšanai, ir rakstur?ga ilgtsp?j?ba un v?rt?ba, un t?d?j?di ar to ieg?šanu saist?t?s izmaksas parasti netiek iegr?matotas k? k?rt?jie izdevumi, bet gan t?s tiek norakst?tas vair?ku finanšu gadu garum? (16)”.

35. Saska?? ar past?v?go judikat?ru gad?jum?, kad nodok?a maks?t?js ražošanas l?dzekli lieto gan uz??m?jdarb?bai, gan priv?t?m vajadz?b?m (k? tas var?tu b?t šaj? gad?jum?), tas saist?b? ar PVN var izv?l?ties, vai i) piln?b? iek?aut šo preci sava uz??muma akt?vos vai ii) to piln?b? saglab?t sav? ?pašum?, t?d?j?di to piln?b? izsl?dzot no PVN sist?mas, vai iii) iek?aut to uz??muma akt?vos tikt?l, cikt?l to faktiski lieto uz??m?jdarb?bai (17).

36. T?d?j?di tas, k? atskait?šanas ties?bas var tikt ?stenotas saist?b? ar saules ener?ijas pane?iem, kuru saražot? ener?ija tiek da??ji izmantota priv?t?m vajadz?b?m (tiešajam pat?ri?am, neizmantojot t?klu) un da??ji uz??m?jdarb?bai (ievadot elektroener?iju t?kl? par atl?dz?bu), b?s *inter alia* atkar?gs no t?, k? šie pane?i tiks sadal?ti starp uz??muma akt?viem un attiec?g?s personas priv?to ?pašumu.

37. Pirmk?rt, ja tie piln?b? ir priv?taj? ?pašum?, uz tiem visp?r neattiecas PVN sist?ma un nevar rasties jaut?jums par atskait?šanu (18). Es v?l?tos piebilst, ka tas pats attiektos uz situ?ciju, ja runa b?tu par neieb?v?tu fotoelementu sist?mu, kas neb?tu pievienota t?klam un nodrošin?tu tikai m?jsaimniec?bas vajadz?bas. Š?d? situ?cij? netiktu veikta saimnieciska darb?ba un nepast?v?tu ar nodok?iem apliekama pieg?de.

38. Otrk?rt, ja saules ener?ijas pane?i tiek piln?b? iek?auti m?jsaimniec?bas ?pašnieka k? nodok?a maks?t?ja uz??muma akt?vos (kas t? var?tu b?t šaj? gad?jum?), atskait?šanas ties?bas netiek ietekm?tas, bet tas ietekm?s piem?rojamo PVN vi?a m?jsaimniec?b? pat?r?tajai elektr?bai. Š?d? gad?jum? š? elektr?ba ir j?uzskata par preci, ko vi?a uz??mums pieg?d? vi?a person?gai izmantošanai, uz ko attiecas Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punkts, un t?p?c tai j?piem?ro PVN.

39. T?d?j?di ar nodokli apliekam? summa saska?? ar 11. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunktu “b?s pre?u vai l?dz?gu pre?u pirkuma cena vai, ja pirkuma cenas nav, pašizmaksi, nosakot to pieg?des br?d?”. T? k? pie?emot, ka m?jsaimniec?bas ?pašnieks pieg?d? elektr?iju pats sev, vi?š š?s preces (proti, attiec?go elektr?bu) neieg?d?jas, bet gan to ražo, ar nodokli apliekamajai summai ir j?b?t vai nu l?dzv?rt?gai pre?u iepirkuma cenai (proti, no t?kla pirkas elektr?bas cenai), vai pašizmaksi, kas noteikta pieg?des br?d?. Var?tu apstr?d?t to, vai situ?cij?, kad ir iesp?jams apr??in?t faktisko pašizmaksu, ir atbilstoši izmantot l?dzv?rt?gu pre?u iepirkuma cenu, kas var?tu b?t augst?ka vai zem?ka nek? pašizmaksi. Šaj? situ?cij? pašizmaksi visdr?z?k b?tu augst?ka, vismaz dažu pirmo gadu laik?. Lai gan pašreiz?j?s ražošanas izmaksas (piem?ram, uztur?šana), iesp?jams, ir ?oti zemas, ir j??em v?r? ar? maksa par pane?iem un to uzst?d?šanu, kuri nolietojas attiec?gaj? laika posm?. Tas visdr?z?k palielin?tu maksu par kWh un l?dz ar to ar? PVN apm?ru, kas iekas?jams par saules ener?ijas pane?u saražoto elektr?bu un ko pat?r? m?jsaimniec?ba amortiz?cijas laik?.

40. Trešķ?rt, ja saules ener?ijas pane?i ir iek?auti m?jsaimniec?bas ?pašnieka k? nodok?a maks?t?ja uz??muma akt?vos tikai tikt?l, cikt?l tos faktiski izmanto t?kla operatoram pieg?d?t?s elektr?bas ražošanai, atskait?šanas ties?bas var izmantot tikai tikpat liel? m?r?. Tom?r t?pat var rasties sarež??jumi, ja m?jsaimniec?bai pieg?d?t?s elektr?bas un t?kl? ievad?t?s elektroener?ijas proporcija b?tiski atš?iras. Š?d? gad?jum? b?tu atbilstoši piem?rot Sest?s direkt?vas 20. panta 2. punkt? paredz?to kori??šanas proced?ru (19).

41. Tom?r es v?l?tos uzsv?rt, ka pamatlīeta ir par saules ener?ijas pane?u ieg?di un uzst?d?šanu 2005. gad?, kad nodok?a maks?t?jiem bija ties?bas (un, patiesi, t?m bija pien?kums) sadal?t ražošanas l?dzek?us starp priv?tiem akt?viem un uz??muma akt?viem. Kopš 2010. gada ar Direkt?vas 2006/112 168.a panta 2. punktu dal?bvalst?m tiek at?auts noteikt, ka izdevumus par cit?m prec?m, kas ir da?a no saimniecisk?s darb?bas akt?viem, var atskait?t tikai t?d? apm?r?, cik tie ir izmantoti ar nodokli apliekam?s personas saimniecisk?s darb?bas veikšanai (20).

42. Visbeidzot, es v?los nor?d?t, ka, cikt?l *Fuchs* k-gam ir ties?bas atskait?t par saules ener?ijas pane?iem samaks?to PVN, var uzzot jaut?jumu, vai EUR 19 020 (21) pieš?iršana var?tu ietekm?t atskait?mo summu. Ja šis atbalsts netiek uzskat?ts par da??jas kop?j?s cenas, ieskaitot PVN, samaksu, tad var?tu apgalvot, ka *Fuchs* k-gs pats ir samaks?jis tikai to PVN summu, kas ietilpst š?s cenas atlikum? un ka vi?am bija ties?bas atskait?t tikai šo summu. Tom?r š?du pieeju nepie?autu Tiesas spriedums liet? Komisija/Francija (22).

Secin?jumi

43. ?emot v?r? visus iepriekš?jos apsv?rumus, es uzskatu, ka Tiesai b?tu j?sniedz š?das atbildes uz *Verwaltungsgerichtshof* uzdoto jaut?jumu:

T?das elektroener?ijas t?klam pievienotas fotoelementu iek?rtas ekspluat?cija uz priv?t?m vajadz?b?m paredz?tas dz?vojam?s ?kas vai blakus tai, kas tiek izmantota priv?t?m vajadz?b?m, ir saimniecisk? darb?ba Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze 4. panta izpratn?, cikt?l š?s iek?rtas saražot? elektr?ba tiek par atl?dz?bu pieg?d?ta t?klam. Š?dos apst?k?os iek?rtas ieg?des br?d? samaks?to priekšnodokli var atskait?t no maks?jam? nodok?a, kas piem?rots elektr?bas pieg?d?m t?klam, ?emot v?r? visus t?s direkt?vas noteikumus, kas attiecas uz š?du atskait?šanu.

1 – Ori?in?lvaloda – ang?u.

2 – Padomes 1977. gada 17. maija Sest? direkt?va 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp., ar groz?jumiem; turpm?k tekst? – “Sest? direkt?va”). No 2007. gada 1. janv?ra t? tika atcelta un aizst?ta ar 2006. gada 28. novembra Padomes Direkt?vu 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV L 347, 1. lpp.; turpm?k tekst? – “Direkt?va 2006/112”), kur? ir ietverti piem?rojamie PVN noteikumi p?rstr?d?t? veid? un formul?jum?, faktiski neieviešot b?tiskas izmai?as.

3 – Skat. tagad š?dus Direkt?vas 2006/112 noteikumus: 1. panta 2. punkts, 9. panta 1. punkts, 14. panta 1. punkts, 15. panta 1. punkts, 16., 74., 167., 168. un 168.a pants un 281.–291. pants.

4 – Direkt?vas 28.f pants tika iek?auti ar Padomes 1991. gada 16. decembra Direkt?vu 91/680/EEK, kas papildina pievienot?s v?rt?bas nodok?u kop?jo sist?mu un groza Direkt?vu 77/388/EEK nol?k? atcelt fisk?l? robežas (OV L 376, 1. lpp.).

- 5 – Skat. šobr?d Direkt?vas 2006/112 284.–287. pantu.
- 6 – 1994. gada *Umsatzsteuergesetz* (Likums par apgroz?juma nodokli) 6. panta 1. punkta 27) apakšpunkts.
- 7 – Š? paša likuma 6. panta 3. punkts.
- 8 – Skat. t?l?k 17. un 18. punktu.
- 9 – 2009. gada 29. oktobra spriedums liet? C-246/08 Komisija/Somija (Kr?jums, I-10605. lpp., 37. punkts un taj? min?t? judikat?ra).
- 10 – Skat. 2012. gada 19. j?lija spriedumu liet? C-263/11 R?dlihs/Valsts ie??mumu dienests (33. punkts un taj? min?t? judikat?ra).
- 11 Skat. 10. punktu iepriekš un 32. punktu t?l?k.
- 12 – Skat. 12. punktu iepriekš.
- 13 – Skat. 10. punktu iepriekš.
- 14 – Skat. 28. punktu iepriekš.
- 15 – Skat. 18. punktu iepriekš.
- 16 – Skat. jaun?ko 2012. gada 16. febru?ra spriedumu liet? C-118/11 *Eon Aset Menidjmunt* (35. punkts un taj? min?t? judikat?ra).
- 17 – Skat. jaun?ko 2012. gada 16. febru?ra spriedumu liet? C-594/10 *van Laarhoven* (25. punkts un taj? min?t? judikat?ra). Tom?r skat. ar? t?l?k 41. punktu.
- 18 – Skat. 2005. gada 20. janv?ra ?ener?ladvok?ta Džeikobsa [Jacobs] secin?jumus liet? C-434/03 *Charles un Charles-Tijmens* (2005. gada 14. j?lija spriedums, Kr?jums, I-7037. lpp., 58., 75. un 76. punkts).
- 19 – Skat. 8. punktu iepriekš. Skat. ar? 2006. gada 14. septembra spriedumu liet? C-72/05 *Wollny* (Kr?jums, I-8297. lpp.).
- 20 – Skat. Padomes 2009. gada 22. decembra Direkt?vu 2009/162/ES, ar ko groza vair?kus noteikumus Direkt?v? 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV 2010, L 10, 14. lpp.).
- 21 – Skat. 12. punktu iepriekš.
- 22 – 2005. gada 6. oktobra spriedums liet? C-243/03 (Kr?jums, I-8411. lpp.)